

A 652

1908. évi Kormányrendelet a Magyar Nemzeti Könyvtár és Könyvtárügyi Szabályrendeletek 33. számáról

ZMKA. TUD. KÖNYVTÁR
ARCHIVUM
Lelt. sz.: 1192

LŐUTASÍTÁS
GÉPPUSKÁK SZÁMÁRA.

BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1908.

1286

Nyilv. szám

59

Muz 462

1908. 18242/eln. számú körrendelet. — Rendeleti Közlöny a m. kir. honvédség számára. — Szabályrendeletek 33. szám.

8-8, a.

ELLENŐRÖZVE 1914.

LŐUTASÍTÁS

A GÉPPUSKÁK SZÁMÁRA.

BUDAPEST

PALLAS IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

1908.

TARTALOM.

	Oldal
Előszó	5
1. §. Általános határozványok	7

I. Előkészítő oktatás.

2. §. Az előkészítő oktatás célja, tagozása és módja	10
3. §. A géppuska és a lőszer ismertetése. Gyakorlatok a fegyver kezelésében	12
4. §. A lövés elmélete	12
5. §. Szabályok a célzásra és lövésre	24
6. §. A célzás, irányzás, szórás és a billentyű kezelésének oktatása és gyakorlása. Beállított működési zavarok megszüntetése	25
7. §. Fedezékek készítése és felhasználása	28
8. §. Távhecslés és távmérés. A távcső használata	28
9. §. Gyutacslovés	30

II. Szolgálat a lőtéren.

10. §. Céltáblák ; a lőtér szerelékkel ; a jelzők szolgálata ; biztonsági rendszabályok	33
---	----

III. Lőgyakorlatok.

11. §. Elvi határozványok	36
12. §. Lőszer	36
13. §. Magatartás az elemi lőtéren	38
14. §. A lőjegyzékek vezetése	39
15. §. Oktató lövés	40

16. §. Gyakorló lövés	41
17. §. Harcszerű lövés	43
a) előgyakorlatok	43
b) különleges harcszerű lögyakorlatok (főgyakorlatok)	46
18. §. Tisztek, zászlósok és hadapródok kiképzése a lövésben	47
19. §. Céllövési, távbecelési és távmérési jutalomdíjak a géppuskás osztagoknál	48

IV. A géppuskák belövése, a lőszer megvizsgálása.

20. §. A géppuskák belövése a csapatnál	49
21. §. A lőszer megvizsgálása	50

ELŐSZÓ.

Ezen lőutasítás valamennyi géppuskás osz- 1. tag számára érvényes.

Az utasítás csupán a géppuska sajtószervi 2. sége folytán szükséges határozványokat tartalmazza.

A géppuskás osztagokhoz tartozó tisztek és 3. legénységnek szorosabb értelemben vett kiképzése tehát úgy a géppuskákkal, valamint a kézi lőfegyverekkel (ismétlő karabélylyal és pisztolylyal) való lövésben az E—8 jelzetű, «Lőutasítás a magy. kir. honvéd gyalogság számára» című szolgálati könyv alapján történik.

1. §.

Általános határozványok.

A géppuska sajátága, hogy rövid idő alatt 4. sok töltényt tüzelhet el.

A géppuska rendkívül pontosan lő s szűk téren is hatalmas tűzhatást fejthet ki, ha megfelelően és értelmesen kezelik s a tűzvezetés erélyes és céltudatos.

Szükséges tehát, hogy a puskaírányzók a 5. fegyvert tüzeléskor egész biztosan kezeljék, hogy a célok távolsága gyorsan és biztosan határozassék meg s a tűz hatását úgy a tűzvezető, mint a kezelőlegénység kedvezőtlen körülmények közt is megfigyelje s észleletei alapján a tüzelést parancsaival, illetőleg önállóan szabályozza.

A géppuskákkal való kiképzésnél ezen célra 6. kell törekedni.

A lövésben való kiképzés: 7.
 az előkészítő oktatásra,
 az oktató lövésre,
 a gyakorló lövésre és

a harcserű lögyakorlatokra,
oszlik.

A géppuskás osztagok legénysége, a géppuskával való lövésnél e g y lőosztályt képez.

8. Az osztag parancsnoka alárendeltjeinek a lövésben való alapos kiképzéseért teljes mértékben felelős.
9. Soha se tévessze szem elől azt, hogy csak megbízhatóan kiképzett kezelőlegénység képes, értelmes tűzvezetés mellett a géppuskák nagy hatásképességét érvényre juttatni és hogy ezen tényezők hiánya esetén a géppuskák tüzelése hatástalan lőszerpazarlássá fajul.
10. Az egyes géppuskák, valamint az egész osztag harci értékének fokozására nem elegendő, hogy a parancsnok legyen a kedvezményezés szellemétől áthatva, hanem tisztjeit s legénységét is céltudatos önállóságra nevelje, anélkül azonban, hogy a tűzfegyelem lazulását eltűrné.
11. Az osztagparancsnoknak legfőbb gondja az legyen, hogy mindenekelőtt tisztjei és altisztjeiből rátermett tűzvezetőket és oktatókat neveljen, azután pedig lehetőleg sok megbízható puskairányzót képezzen ki.
12. A tisztok és puskairányzók a fegyvert, annak alkalmazását és kezelését teljesen ismerjék. Ezenfelül arra kell törekedni, hogy a kiképzés befejeztével az osztag többi altisztje és honvédje is kezelhesse a fegyvert, hogy az osztag

tüzereje szenvedett veszteségek után is fentartassák.

Arra is törekedjünk, hogy lehetőleg sok 13. altiszt és honvéd (huszár) legyen jártas az osztag távmérőműszerének kezelésében s váljék megbízható távbecslővé.

A parancsnok végül arról is gondoskodjék, 14. hogy különösen a kezelőlegénység legyen képes lövés közben beállott apróbb akadályokat a tüzelőállásban — fegyvermester nélkül is — elhárítani.

A magasabb parancsnokságok gondoskodjanak 15. arról, hogy a géppuskás osztag parancsnoka a szükséges idővel és önállósággal rendelkezék, hogy osztagját a lövésben alaposan kiképezhesse.

Harcszerű lögyakorlatokon keressék az alkalmat, hogy az osztag kiképzésének fokát a lövésben, távmérésben és távbecslésben megítéljék.

A magasabb előljárók tartassanak e célból 16. külön harcszerű lögyakorlatokat.

Ilyenkor a fősztyt a lőtávolságok megfelelő megállapítására, a gyors belövésre és az értelmes tűzvezetésre kell helyezni.

I. Előkészítő oktatás.

2. §.

Az előkészítő oktatás célja, tagozása és módja.

17. Az előkészítő oktatás célja, hogy a géppuskával még ki nem képezett legénység, ezen fegyver berendezését, alkalmazását és kezelését oly mértékben megismerje, hogy a lögyakorlatokat sikerrel végrehajthassa.

A már kiképezett legénységnek az előkészítő oktatás alkalmat nyújt szerzett ismereteinek szilárdítására és kiképzésének tökéletesítésére.

18. Az előkészítő oktatáson az összes legénység résztvegyen.
19. Az előkészítő oktatás elméleti és gyakorlati tárgya a következő:

1. A géppuska berendezése, használata, löszere és a hevederek megtöltése.

2. A géppuska levétele, a cső és a védőpajzs ráillesztése az állványra, az irányzék és az irányzógép használata.

3. Töltés, kiürítés, a cső és a védőpajzs le-málházása, a géppuska felmálházása.

4. A lövés elmélete.

5. Célzás, irányzás, szórás, a billentyű működése.

6. Fedezékek készítése és felhasználása.

7. Távbecslés, távmérés az osztag távmérőjével, a távcső használata.

8. Lövés közben keletkező működési zavarok megszüntetése.

9. Gyutacslövés.

10. Ismételt célzás ugyanazon célpontra (hiba-háromszög) 500^m-ig.

Az előkészítő oktatás egyes részeit alaposan 20. oktassuk, meghatározott sorrend betartása szükségtelen, a kiképzésnél nagy figyelemmel kell lenni a legénység egyéni sajátosságaira.

Az oktatók nincsenek helyhez kötve. Hogy 21. magyarázataikat a legénység teljesen megértesse, minden gyakorlatot személyesen mutassanak be.

Az oktatás és a gyakorlatok elvileg az ide- 22. vágó szolgálati könyvek (Gyakorlati szabályzat a géppuskás osztagok számára; Utasítás a 7. m. géppuska berendezésére és használatára; Málházás és szerszámozás a gyalog (lovas) géppuskás osztagoknál) alapján történjenek.

Az előkészítő oktatás valamennyi gyakor- 23. latán a legénység eleinte közönséges öltözetben, később teljes felszereléssel vegyen részt. Az előkészítő oktatás végén minden esetben valamennyi embertől teljesen harcszerű magatartást követelünk.

Az előkészítő oktatásnál lehetőleg sűrűn 24. használjunk vaktöltényt, a védőpajzsok legyenek az állványon, s gyakran változtassuk a terepet.

3. §.

Oktatás a géppuskáról és a lőszerrel.
A fegyver kezelésének gyakorlása.

25. A géppuska berendezésének és alkalmazásának oktatásánál, részletek mellőzésével, az általános működésnek, valamint az egyes fegyveralkatrészek teljesítményeinek és rendeltetésének teljes megértésére törekedjünk.

A hevederek megtöltésénél a töltényeknek egyenletes, nem túlságosan mély elhelyezésére fordítsuk figyelmünket, különben a töltésnél fenakadások keletkezhetnek.

26. A géppuska lemálházását, a csőnek az állványra illesztését, az irányzék és az irányzógép kezelését, a töltés kiürítést, a csőnek az állványról való levételét, illetve a puska felmálházását sokszor gyakoroljuk. A legénység ebben oly ügyességre tegyen szert, hogy ezen műveletek lehetőleg kevés időt igényeljenek. Csak ily módon érhető el, hogy a géppuskák lehetőleg hamar jussanak lövéshez s rövid ideig látható célokra is tüzelhessenek.

4. §.

A lövés elmélete.

27. A lövés elméletét a «Lövéstásítás a m. kir. honvéd gyalogság számára» 4. § határozványai szerint oktassuk.

A lövés elméletének oktatásánál vegyük 28. figyelembe a géppuska szórás-kúp-magjának csekély mélységét, — mely tapasztalat szerint a gyalogsági ösztűz mélységi szórása $\frac{1}{4}$ -részének felel meg (E—8, 55. pont).

Esetleges számításoknak alapjánál a karabély- 29. lyal való lövésnél az 1. és 2. táblázat, a géppuskákkal való lövésnél a 3. és 4. táblázat szolgáljon.

	20-0	30-0	40-0	50-0
	30-0	40-0	50-0	60-0
	40-0	50-0	60-0	70-0
	50-0	60-0	70-0	80-0
	60-0	70-0	80-0	90-0
	70-0	80-0	90-0	100-0
	80-0	90-0	100-0	110-0
	90-0	100-0	110-0	120-0
	100-0	110-0	120-0	130-0
	110-0	120-0	130-0	140-0
	120-0	130-0	140-0	150-0
	130-0	140-0	150-0	160-0
	140-0	150-0	160-0	170-0
	150-0	160-0	170-0	180-0
	160-0	170-0	180-0	190-0
	170-0	180-0	190-0	200-0
	180-0	190-0	200-0	210-0
	190-0	200-0	210-0	220-0
	200-0	210-0	220-0	230-0
	210-0	220-0	230-0	240-0
	220-0	230-0	240-0	250-0
	230-0	240-0	250-0	260-0
	240-0	250-0	260-0	270-0
	250-0	260-0	270-0	280-0
	260-0	270-0	280-0	290-0
	270-0	280-0	290-0	300-0
	280-0	290-0	300-0	310-0
	290-0	300-0	310-0	320-0
	300-0	310-0	320-0	330-0
	310-0	320-0	330-0	340-0
	320-0	330-0	340-0	350-0
	330-0	340-0	350-0	360-0
	340-0	350-0	360-0	370-0
	350-0	360-0	370-0	380-0
	360-0	370-0	380-0	390-0
	370-0	380-0	390-0	400-0
	380-0	390-0	400-0	410-0
	390-0	400-0	410-0	420-0
	400-0	410-0	420-0	430-0
	410-0	420-0	430-0	440-0
	420-0	430-0	440-0	450-0
	430-0	440-0	450-0	460-0
	440-0	450-0	460-0	470-0
	450-0	460-0	470-0	480-0
	460-0	470-0	480-0	490-0
	470-0	480-0	490-0	500-0
	480-0	490-0	500-0	510-0
	490-0	500-0	510-0	520-0
	500-0	510-0	520-0	530-0
	510-0	520-0	530-0	540-0
	520-0	530-0	540-0	550-0
	530-0	540-0	550-0	560-0
	540-0	550-0	560-0	570-0
	550-0	560-0	570-0	580-0
	560-0	570-0	580-0	590-0
	570-0	580-0	590-0	600-0
	580-0	590-0	600-0	610-0
	590-0	600-0	610-0	620-0
	600-0	610-0	620-0	630-0
	610-0	620-0	630-0	640-0
	620-0	630-0	640-0	650-0
	630-0	640-0	650-0	660-0
	640-0	650-0	660-0	670-0
	650-0	660-0	670-0	680-0
	660-0	670-0	680-0	690-0
	670-0	680-0	690-0	700-0
	680-0	690-0	700-0	710-0
	690-0	700-0	710-0	720-0
	700-0	710-0	720-0	730-0
	710-0	720-0	730-0	740-0
	720-0	730-0	740-0	750-0
	730-0	740-0	750-0	760-0
	740-0	750-0	760-0	770-0
	750-0	760-0	770-0	780-0
	760-0	770-0	780-0	790-0
	770-0	780-0	790-0	800-0
	780-0	790-0	800-0	810-0
	790-0	800-0	810-0	820-0
	800-0	810-0	820-0	830-0
	810-0	820-0	830-0	840-0
	820-0	830-0	840-0	850-0
	830-0	840-0	850-0	860-0
	840-0	850-0	860-0	870-0
	850-0	860-0	870-0	880-0
	860-0	870-0	880-0	890-0
	870-0	880-0	890-0	900-0
	880-0	890-0	900-0	910-0
	890-0	900-0	910-0	920-0
	900-0	910-0	920-0	930-0
	910-0	920-0	930-0	940-0
	920-0	930-0	940-0	950-0
	930-0	940-0	950-0	960-0
	940-0	950-0	960-0	970-0
	950-0	960-0	970-0	980-0
	960-0	970-0	980-0	990-0
	970-0	980-0	990-0	1000-0

1. Táblázat.

A 95. m. ismétlőkarabély szórásai					A pálya süllyedése a távolság utolsó lépésén belül
Vízszintes távolság	50%	100%	50%	100%	
	magassági*)		szélességi*)		
s z ó r á s					
lépésekben	m é t e r e k b e n				
100	0·03	0·09	0·02	0·06	
200	0·06	0·18	0·04	0·12	
300	0·09	0·27	0·06	0·18	
400	0·12	0·36	0·09	0·27	
500	0·16	0·48	0·12	0·36	
600	0·20	0·60	0·16	0·48	0·011
700	0·25	0·75	0·20	0·60	0·013
800	0·30	0·90	0·25	0·75	0·017
900	0·36	1·10	0·31	0·90	0·020
1000	0·43	1·30	0·38	1·10	0·024
1100	0·52	1·55	0·46	1·35	0·028
1200	0·63	1·85	0·55	1·65	0·032
1800	0·76	2·20	0·65	2·00	0·037

A 95. m. ismétlőkarabély (kurtály) szórásai					A pálya süllyedése a távolság utolsó lépésén belül
Vízszintes távolság	50%	100%	50%	100%	
	magassági*)		szélességi*)		
	szórás				
lépcsőkben	méterekben				
1400	0·92	2·60	0·76	2·40	0·042
1500	1·11	3·10	0·88	2·85	0·048
1600	1·33	3·70	1·02	3·35	0·054
1700	1·58	4·40	1·18	3·90	0·060
1800	1·86	5·20	1·36	4·50	0·066
1900	2·17	6·10	1·56	5·15	0·074
2000	2·51	7·10	1·78	5·85	0·081
2100	2·88	8·20	2·02	6·60	0·089
2200	3·30	9·45	2·28	7·40	0·097
2300	3·75	10·95	2·56	8·30	0·106
2400	4·20	12·50	2·86	9·30	0·115

*) Jó lövésekkel, feltámasztott, kifogástalan karabélyokból adott 20–20 lövésből álló sorozatokkal állapították meg. A zárt találatképtől távolabb fekvő (kóbor) találatokat kirekesztették.

2. Tábl-

Irányzék- állítás lé- pésekben		A 95. mintájú ismétlőkarabély közpő pályáinak													
		50	100	150	200	250	300	350	400	450	500	550	600	700	800
		lőpésnyi távolságra egy-													
legnagyobb (300)	Rőpmagasság- centiméterek- ben	14	23	30	34	35	.	33	-54	-94					
alap (500)		28	52	69	82	87	86	77	60	34	.	-44	-99		
600		0.4	0.7	0.9	1.1	1.3	1.3	1.3	1.2	1.1	0.8	0.6	.	-1.3	
800		.	1.0	.	1.9	.	2.5	.	2.6	.	2.7	.	2.8	1.3	.
1000		.	1.5	.	2.8	.	3.8	.	4.5	.	4.9	.	4.9	4.5	3.5
1200		.	2.0	.	3.8	.	5.3	.	6.6	.	7.5	.	7.9	8.0	7.6
1400		.	2.6	.	4.9	.	7.1	.	8.9	.	10.3	.	11.4	12.1	12.2
1600		.	3.2	.	6.3	.	9.0	.	11.5	.	13.6	.	15.3	16.6	17.4
1800		.	4.0	.	7.7	.	11.2	.	14.4	.	17.3	.	19.7	21.7	22.2
2000		.	4.8	.	9.3	.	13.6	.	17.6	.	21.2	.	24.5	27.3	29.7
2200		.	5.7	.	11.1	.	16.2	.	21.2	.	25.7	.	29.9	33.6	36.8
2400	.	6.6	.	13.1	.	19.2	.	25.0	.	30.6	.	35.7	40.4	44.6	

Megjegyzés: 1. A lővédék indulási sebessége: 580 m.

2. A karabély legnagyobb hordképessége: 5000 és 5500 lépés között.

3. A vastagon nyomtatott számok a rőppálya telőpontjához legközelebb.

4. A (—) jegy azt jelenti, hogy a rőppálya a meghosszabbított irányvonal

I á z a t.

röpmagasságai (a 98. mintájú táblánnyel való lövésnél)

900 1900 1100 1200 1300 1400 1500 1600 1700 1800 1900 2000 2100 2200 2300 2400 2500

egy lépést 75 cm-el számítva

1-9																
2-1		2-7														
3-6	5-1	2-9		-3-6												
11-8	10-8	6-7	6-9	8-9		-4-7										
17-7	17-4	13-4	14-7	12-3	9-1	5-0		-6-0								
24-2	24-6	24-4	23-4	21-7	19-2	15-9	11-0	6-2		-7-4						
31-5	32-7	33-9	33-1	32-2	30-5	27-9	24-4	20-0	14-4	7-8		-9-0				
39-5	41-5	43-0	43-7	43-7	42-9	41-2	38-6	35-0	29-3	24-6	17-6	9-5		-10-8		
48-2	51-3	53-7	55-4	56-4	54-5	55-3	54-2	51-5	47-8	43-0	37-0	29-8	21-8	11-4		-13-0

eső röpmagasságot jelzik.
alá süllyedt.

3. Táblázat.

A 7. m. géppuska szórásai					
Vízszintes távolság	50%		Vízszintes távolság	50%	
	magassági	szélességi		magassági	szélességi
	szórás			szórás	
lépés	méter		lépés	méter	
100	0·06	0·04	1800	0·93	0·60
200	0·09	0·08	1400	1·05	0·66
300	0·13	0·12	1500	1·19	0·72
400	0·17	0·16	1600	1·36	0·78
500	0·21	0·20	1700	1·56	0·85
600	0·26	0·24	1800	1·80	0·92
700	0·33	0·28	1900	2·07	0·99
800	0·41	0·33	2000	2·37	1·06
900	0·50	0·38	2100	2·69	1·14
1000	0·59	0·43	2200	3·08	1·22
1100	0·69	0·48	2300	3·39	1·30
1200	0·81	0·54	2400	3·93	1·38

Megjegyzés: A pálya süllyedése a távolság utolsó lépésen belül annyi, mint a 95. m. ismétlő karabélynál. 1. táblázat.

Táblázat											Központi Könyvtár	Könyvtár Kód
1900	1901	1902	1903	1904	1905	1906	1907	1908	1909	1910		
											0010	
											0011	
											0012	
											0013	
											0014	
											0015	
											0016	
											0017	
											0018	
											0019	
											0020	
											0021	
											0022	
											0023	
											0024	
											0025	
											0026	
											0027	
											0028	
											0029	
											0030	

4. Táblázat.

Irányzékállás lépésekben		A 7. m. géppuska középső rőp-													
		50	100	150	200	250	300	350	400	450	500	550	600	700	800
		lépés távolságra													
300	röplési magasság cm	18	34	28	38	18
500		27	48	67	76	85	85	76	60	33
600		0.4	0.7	0.9	1.2	1.2	1.3	1.3	1.2	1.1	0.8	0.5	.	.	.
800		.	1.0	.	1.8	.	2.3	.	2.7	.	2.6	.	2.2	1.4	.
1000		.	1.4	.	2.7	.	3.5	.	4.3	.	4.8	.	4.8	4.5	3.4
1200		.	2.0	.	3.8	.	5.2	.	6.6	.	7.5	.	7.8	7.6	7.3
1400		.	2.6	.	5.0	.	7.1	.	9.2	.	10.7	.	11.4	11.6	11.6
1600		.	3.3	.	6.4	.	9.4	.	12.2	.	14.3	.	15.8	16.7	17.0
1800		.	4.0	.	8.0	.	11.9	.	15.6	.	18.6	.	20.7	22.4	23.5
2000		.	5.0	.	9.7	.	14.5	.	19.4	.	23.1	.	26.2	28.4	30.0
2200	.	6.1	.	11.8	.	17.5	.	23.6	.	28.3	.	32.3	35.4	38.5	
2400	.	7.2	.	14.8	.	21.0	.	28.2	.	34.7	.	40.1	44.4	47.6	

pályájának reptülési magassága

900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600	1700	1800	1900	2000	2100	2200	2300	2400
.
.
.
2'0
6'8	4'8	3'8
11'2	10'8	8'7	6'6	5'7
17'1	16'7	15'8	14'1	11'8	8'7	4'8
24'0	24'2	26'8	22'5	20'9	18'5	15'2	11'1	6'9
31'5	32'6	32'8	32'0	30'9	28'7	26'2	23'7	19'6	14'6	7'7
39'9	41'1	41'9	42'2	42'2	41'3	39'7	37'3	34'0	29'3	26'8	17'6	11'8	.	.	.
50'3	52'6	53'6	54'6	54'7	54'1	52'9	51'1	49'1	47'4	46'0	37'0	29'9	21'5	11'6	.

Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium
 Honvédelmi Műszaki Főosztály
 Budapest, V. kerület, Széchenyi utca 11. sz. ház
 1941. évi október 15. napján

Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium
 Honvédelmi Műszaki Főosztály
 Budapest, V. kerület, Széchenyi utca 11. sz. ház
 1941. évi október 15. napján

Magyar Királyi Honvédelmi Minisztérium
 Honvédelmi Műszaki Főosztály
 Budapest, V. kerület, Széchenyi utca 11. sz. ház
 1941. évi október 15. napján

105 21 17

Helyettesítő

5. Táblázat.

A 95. mintájú karabélylővedék hatásképpessége.

A ny a g			Behatolási mélység cm-ekben					Megjegyzés	
			100	200	300	400	500		
			lépés távolságra						
száraz	fenyő-	fá- ból	725	63	55	47	35	A behatolási mélység hézagokba való becsapódásánál növekedik.	
	tölgy-		36	30	28	24	19		
galyfából			150	150	120	100	50		
röszkekötégből földtölté- lékkel			101	110	110	110	80		
laza	száraz kerti földből	döngölt	51	55	48	35	22		Vises földbe, vagy vises agyag- ba a behatolási mélység majd- nem kétszer oly nagy, mint száraz, döngölt anyagba. Ha egy, már meglévő lécsatornába több lővedék hatol be, akkor meglehetősen erős földzések is keresztüljuthatnak.
döngölt			50	49	33	31	27		
laza	száraz agyagból	döngölt	51	62	56	44	41		
döngölt			50	55	35	37	29		
durva szemű	folyam-homokból	finom szemű	18	10	9	.	.		
finom szemű			20	21	18	17	7		
folyam-	kavicsból	tördelt	A lővedékek a behatolásakor szét- szódnak. 30 cm. oromszéles- ségű földzések golyóállók. Elő- nyös az ilyen földzéseket földdel betakarítani.	
tördelt				
agyagból, kavicsaal keverve			A lővedékek erősen eltörtszű- nak. 30 cm. oromszélességű földzések golyóállók.	
gyeptéglából			51	49	50	.	.	A behatolási mélység, nedves gyeptéglákba és hézagokba való becsapódásánál növekedik.	

Ányag	Behatolási mélység cm-ekben					Megjegyzés
	100	200	300	400	600	
	lépés távolságra					
Széna boglya	500	500	450	.	.	
Szalma kévék	350	250	250	.	.	
Trágyadomb	200	200	185	.	.	A behatolási mélység tömöttébb anyagban kisebbedik.
Tégla fal	8	12	.	.	.	30 cm vastagságú száraz téglafal 200 lépésről 7—8, — 40 lővédből álló — üestűzet kitart, de a fal erősen megrongálódik és könnyen bedönthető.
Agyagból és szecskából készült fal		40- 45 ig	.	.	.	45 cm vastag, száraz, agyagból és szecskából készült falakat üestűznél egyes lövedékek keresztülfútik.
Fejtett kőből készült fal	A lövedékek a fejtett kőből készült falon csak teknőalakú, 2—3 cm-es mélységet okoznak.
Vas- és acéllemezek	5 mm vastag acéllemezeket a lövedékek 300 lépésig keresztülfútik; 3 mm vastagságúak minden távolságon golyóállóak. 5-6 mm vastag acéllemezek szintén golyóállóak.					

Ezen táblázat a középértékeket tartalmazza. A legnagyobb behatolási mélység a földműveknél 28 cm-el, a faneműveknél pedig 10 cm-el nagyobb a középértéknél.

Olyan lövedékek, melyek földből, vagy agyagból álló mellvédbé az oromhoz közel, vagy az egyik oldalfalon csapódnak be, gyakran magas ív alatt hagyják azt el.

Hogy a behatolási mélység 100 lépésre kisebb, mint 200 lépésre, az abban lell magyarázatát, hogy 100 lépésre a nagyobb becsapódási sebesség folytán a lövedék eltörülése és a föld szétdobása nagyobb.

5. §.

Szabályok a célzásra és lövésre.

30. A célzás mindig csapott célgömbben, a cél alsó szélére történjék.
31. Az irányzéket a cél távolságának megfelelően állítsuk.
32. Ha a lövedékek szórásakúpja nem borítja a célt, akkor más — a cél távolságától eltérő — irányzékállással igyekszünk a tűzhatást javítani. Ha így nem értünk célt, segédcélpontot vagy célvonalat jelölünk meg a terepen, hogy ezek segítségével borítsuk el lövedékekkel a célt.
Ha a szórásakúp a céltől oldalvást fekszik, úgy ezen a nézőke eltolásával segítünk.
33. Ezen helyesbítéseket az «össztűz»-zel való belövésnél a tűzvezető rendelje el; egyestűznél az észlelt lövedékbecsapódások alapján azokat esetleg a puskaírányzó önállóan is eszközölheti.
34. A céltárgyat, melyre lövünk, elvileg egész kiterjedésében vegyük tűz alá.
35. Széles céltárgyakra való lövésnél ez a csőnek jobbra és balra való mozgatása (szórás) által történik.
Mély céltárgyakra való lövésnél, melyek a szórásakúp csekély mélysége következtében, egy irányzékállással nem vehetők teljesen hatásos tűz alá, a szórásakúpot a csőnek az irányzógéppel való emelésével, illetve süllyesztésével megnyújtjuk.

A széles és egyúttal mélyen tagozott céltárgyakat, a szórás mindkét módjának egyidejű alkalmazásával vesszük hatásos tűz alá.

Az osztagban (szakaszban) való lövéskor a 36. céltárgyat egyrészt annak szakaszokra osztása, másrészt több irányzékállás alkalmazásával uralhatjuk.

Egyébként a tűzvezetés feladata rendszeresen bályokat alkalmazni, melyek a legnagyobb tűzhatást biztosítják. 37.

6. §.

A célzás, irányzás, szórás és a billentyű működésének oktatása és gyakorlása.

Működési zavarok megszüntetése.

Miután meggyőződünk arról, hogy a legénység a csapott célgömbbel való célzást, az irányzék és az irányzó gép kezelését, valamint a szélességi és mélységi szórás végrehajtását — alapos oktatás árán — elméletileg teljesen elsajátította, megkezdjük a célzás, irányzás és szórás gyakorlását. 38.

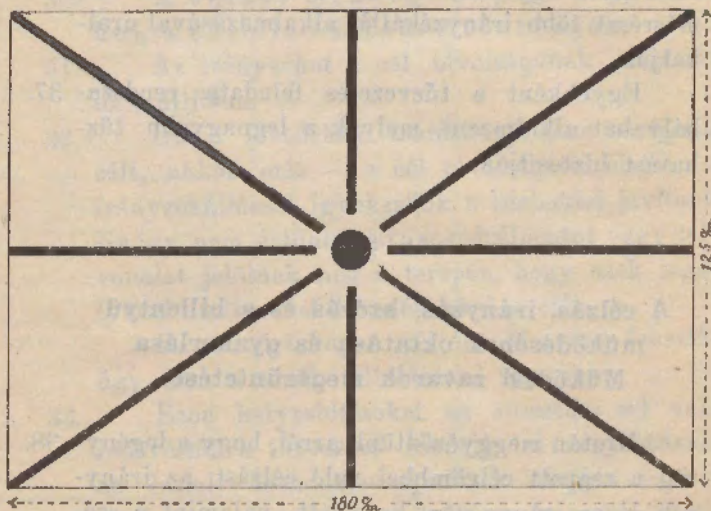
Ilyen gyakorlatokat naponta végezzünk és törekedjünk arra, hogy a fegyver beigazítása és a célbavétel lehetőleg gyorsan, a szórás végrehajtása ellenben elhamarkodás nélkül, egyenletesen történjék. 39.

A célzást, irányzást és szórást eleinte a cél- táblára (1. rajz), azután terepvonalakra, jelzett 40.

és élő céltárgyakra, valamint különböző testhelyzetben (térdenállva, ülve, fekvve) gyakoroljuk.

1. rajz.

Céltábla. *)

41. Ezen gyakorlatokkal egyszersmind az irányzék állítását és az irányzógép kezelését is összekötjük.
42. A szórást eleinte vízszintes, majd rézsút emelkedő, illetve ereszkedő vonalak, később pedig szabálytalan célokra és vonalakra gyakoroljuk.

*) A célpont átmérője 10 cm.; a célvonalak 2 cm. szélesek és a célponttól 4 cm. távolságra végződnek.

Különösen hasznára válik ezen gyakorlatoknak, ha vak tölténnyel végezzük őket, mert a lövőnek ilyenkor a fegyver rázkódtatásával, tehát hasonló viszonyokkal kell számolnia, mint az élesen lövésnél.

A szórás gyakorlásánál előnyös, ha valamelyik honvéd kis célpontot mozgat megfelelő irányban a céltáblán s a puskát irányzó ezt az irányvonallal követi. 43.

Ellenőrzés végett az oktató «állj»-t vezénnyel, mire a honvédek nem folytatják a cél, illetve az irányvonal mozgatását, a lövész átadja helyét a géppuskánál az oktátónak, ki ezután meggyőződik arról, vajjon az irányvonal éri-e a célt?

A billentyű elcsattantásának oktatásánál oda 44. hassunk, hogy a puskakezelő a billentyűt mindaddig erősen előre szorítsa, amíg a tüzet beszüntetjük, mert különben a tüzelés megakad.

A billentyű elcsattantását, vak töltények használatánál ne csupán mindkét kézzel, hanem felváltva a jobb és bal kézzel egyedül is hajtassuk végre, mert a szórótűznél a billentyű kezelése csak egy kézzel történhetik, míg a másik kéz az irányzógép forgatásához, illetve az oldal-szórás végrehajtásához szükséges.

A lögyakorlatoknál lövés közben előforduló 45. működési zavarok alkalmat nyújtanak arra, hogy a legénységet azok okairól felvilágosítsuk, és az akadályoknak a tüzelőállásban való gyors elhárítására megtanítsuk.

Erre különösen a puskairányzókat és helyetteseiket képezzük ki. Ebbeli alkalmasság az anyakönyvi lapban előjegyzendő.

7. §.

Fedezékek készítése és felhasználása.

46. A terepfedezékek felhasználásának gyakorlására, mint az előkészítő oktatásnak különösen fontos részére, fokozott figyelmet fordítsunk.

A terepfedezékek felhasználását, mesterséges fedezékek készítését, valamint a tüzelői állás leplezését is minden kínálkozó alkalommal gyakoroljuk. Ilyen gyakorlatoknál mindenkitől teljesen harcszerű magatartást követelünk.

8. §.

Távbecslés és távmérés. A távcső használata.

47. A távbecslést a géppuskás osztagoknál a gyalogsági lőutasítás 9. §-ának alapján, a távmérést pedig az osztag távmérő műszerére vonatkozó utasítás határozványai szerint oktassuk.
48. A távbecslés gyakorlását a fiatal legénység megfelelő előkészítése után kezdjük meg. A megbecsült távolságokat a műszerekkel is mérjük

meg, hogy lehetőleg sok ember tanulja meg azok használatának módját.

Az osztag minden tisztjéről és legényéről távbecslési lapot vezetünk.

A távbecslési lapokba (gyalogszági lövőtűzés 49. 75. és 76. old.) a műszerrel megmért távolságokat is előjegyezzük, a «Megjegyzés» rovatban elkülönítve.

Azon emberek, a kik a műszerrel való mérésénél nem hibáznak többet 5%-nál, a «megbízható» osztályzatot kapják.

A legjobb távmérőket «távmérő altisztek» gyanánt osztjuk be; de csakis akkor, ha nincsenek puskairányzóknak kiszemelve.

A «megbízható» távbecslőkkel és távmérőkkel, évente a csapatgyakorlatok megkezdése előtt közép- és nagy távolságokra, ismeretlen terepen harcserű viszonyok között, díjbecslést és díjmérést rendezünk.

A díjmérésnél különben egyenlő eredmény mellett a mérések időtartama s a harcserűbb magtartás dönt.

A távcsövek használatának gyakorlásánál főleg oda hassunk, hogy az összes legénység a lövedékesapódások megfigyelését alaposan megtanulja, amellet az éles látást és a terep gyors átkutatását megszokja.

Harcgyakorlatokon és harcserű lögyakorlatokon minderre majd bőséges alkalom nyílik.

9. §.

Gyutacslövés.

53. A gyutacslövés segélyével a célzó és irányzó-készülék ügyes kezelését gyakorlati módon megszilárdítjuk s a kezelőlegénységet a szórásban s a tűzhatás megfigyelésében gyakoroljuk. Gyutacslövést csupán szabadban, 15^x–50^x távolságra tartunk, az ezeknek megfelelő 500^x–800^x terjedő irányzékállással a biztosítás a «Lőtásítás» (E–8.) függeléke szerint történjék.
54. A gyutacslövő berendezés puskánként a következő:
- 50 db 8 mm-es töltő hüvely,
 - 1 « szerelő fogó,
 - 1 « gyutacskivető,
 - 1 « faaljzat a töltőhüvelyek szereléséhez ; továbbá a következő céltáblaberendezés :
10 szembe futó	}	alak 12-szeresen,
10 oldalt futó		
10 térdelő		
10 szabadon fekvő		
10 fedve fekvő		
- és 10 támadó lovasalak 20-szorosan kicsinyítve.
55. A tisztek és a kezelő legények évi lőszerilletménye 1000, a pótleányok és málhás állat és csatlóvezetők*) 500 lövés fejenkint.

*) Két összefűzött ló vezetője.

Puskánként évi 60 kor. gyutacslovési átalány jár; ezt kizárólag ezen célra kell felhasználni.

Célszerű 50^x-nél nagyobb távolságra 6—8-szorosan kisebbitett alakokat használni, mert a rendszeresített vas alakok célbavétele ily távolságra már nehéz. Az említett nagyobb alakokat agyagból házilag állítjuk elő.

A gyutacslovésre következő szempontok mérvadók:

Elvileg 25 lövésből álló sorozatokban kell tüzelni. Gyakoroljuk a szórást, s lövjünk felénk haladó és oldalt mozgó célokra. A célokat a szélesen szórás gyakorlásához hosszabb vonalakban, a mélyen szóráshoz mélységben tagozott csoportokban, a két szórásmód egyesítésénél a lörirányhoz rézsut állítjuk fel. A gyutacslovésnél a lövedékek lecsapódása száraz földön jól látszik; eképen a belövés különböző módját, változatos, álló vagy mozgó célokra célszerűen gyakorolhatjuk. Ha a gyakorlóteret megfelelően változtatjuk s a céltárgyak felállítási helyét ügyesen választjuk, a gyutacslovő-gyakorlatok érdekfeszítők s igen tanulmányosak lesznek.

A gyutacslovő berendezést a géppuskánál a következő szempontok figyelembevételével használjuk:

a) A löszert illetőleg:

A lövedéket gondosan illesszük a hüvelyre s egész területüket, szorítsuk össze a

szerelő fogóval. Csak hibátlan, légy, simulékony hevedert használjunk. Ezeket pontosan a töltődeszka segítségével töltjük meg. Eltorzult hüvelyeket, vagy olyanokat, melyeknek pereme megsérült használni tilos.

b) A fegyver kezelését illetőleg.

A fegyvert gyutacsلسzerrel ugyanúgy töltjük meg, mint éles لószerral, azonban a hevedert nem feszítjük meg erősen, nehogy a lövedék már az adogató fészkeben meglazuljon s leessék, mikor a töltény elhagyja a hevedert.

Ha sorozatokban tüzelünk, a 2. számú kezelőlegény, ki jobbkézt áll a puskától, azt minden lövés után megtölti, azáltal, hogy a kézi emeltyűt teljesen visszahúzza s aztán elereszti. A lövő úgy kezeli a puskát, mint az éles lövésnél. Két-három sorozat után a csövet kitörtüljük.

c) Működési zavarok megszüntetését illetőleg:
Fenakadások rendszerint alábbi módon támadnak:

1. A lövedék csak lazán áll a töltőhüvelyen s ezért a töltésnél a cső hátsó végének alsó szélébe ütközik és eltorzul, vagy
2. már akkor leesik, mikor a töltény elhagyja a hevedert ezenfelül
3. az adogató tokjába hull.

Az első két esetben a töltőhüvely nem megy a töltényürbe, a kézi emeltyű elakad. Ilyenkor a závarzatot teljesen kinyitjuk, s az esetleg előálló hüvelyt a csavarhúzóval s az 1-ső esetben torzult lövedéket eltávolítjuk. Azután a töltőhüvely elejét a csavarhúzóval annyira emeljük, hogy szembe kerüljön a töltényürrel s akkor becsukjuk a závarzatot. Ha a závarzatot újból kinyitjuk, a töltőhüvely kiesik. A 3. esetben, a fegyvert kiürítjük megnyitjuk az adogató tokját s eltávolítjuk a belehullt lövedéket.

Az ismétlődő karabéllyal a gyutacslovést a 59. E—8. jelzetű szolgálati könyv függeléke szerint kell végrehajtani. E célra külön lőszer nem jár.

II. Szolgálat a lőtéren.

10. §.

Céltáblák; a lőtér szerelékei a jelzők szolgálata; biztonsági rendszabályok.

Erre nézve általában a gyalogsági löutasítás 10., 11., 12. és 13. §§-nak határozványai mérvadók.

A gyalogsági löutasításban említett céltáblákon kívül még az 1., 2. és 3. számú géppuskacéltáblát (2., 3., 4. rajz), azután osztagcéltáblákat használunk. Utóbbiak 50, 90 és 120 cm. ma-

gasak és 50—50 cm-re függélyes vonásokkal szórásai mezőkre vannak osztva.

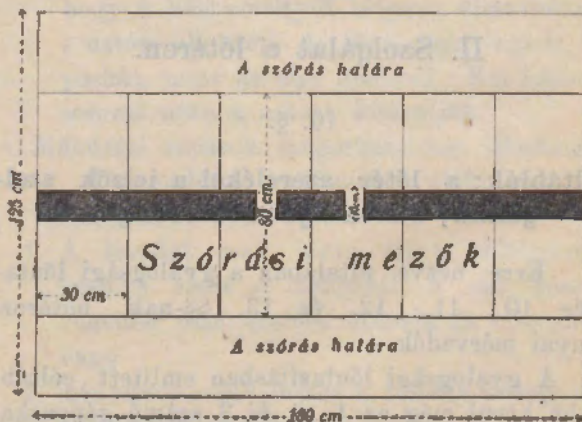
62. A találatokat az 1., 2. és 3. számú géppuskacéltáblán a szórás határain belül a mutató piros, — azon kívül annak fekete oldalával jelzik.

Annak megkülönböztetése végett, hogy melyik szórásai mező van eltalálva, a jelzők a 2., 4. és 6. mezőben fekvő találatoknál sárga zászlócskát is mutassanak.

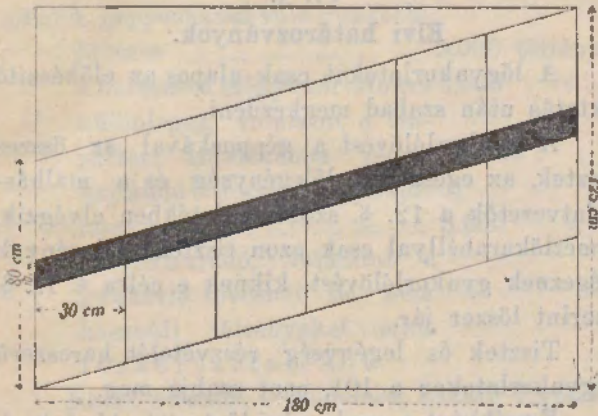
Ha a céltáblát egy lövés sem érte, akkor a jelző a mutatót ide-oda lóbálja, annak fehér oldalát mutatva.

2. rajz.

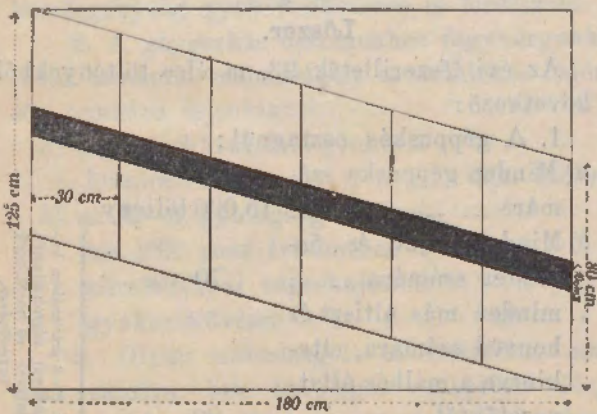
1. számú géppuskacéltábla.

3. rajz.
2. számú géppuskacéltábla.

4. rajz.
3. számú géppuskacéltábla.

III. Lőgyakorlatok.

11. §.

Elvi határozványok.

63. A lőgyakorlatokat csak alapos az előkészítő oktatás után szabad megkezdeni.
64. A gyakorlólövést a géppuskával az összes tisztek, az egész kezelőlegénység és a málhás-állatvezetők a 12. §. szabta mértékben elvégzik, ismétlőkarabéllyal csak azon tisztek s legények végeznek gyakorlólövést, kiknek e célra a 12. §. szerint lőszer jár.
65. Tisztek és legénység részvételét harcszerű lőgyakorlatokon a 101. pont szabja meg.
66. Egyébként a gyalogsági lövésítés 14. §-ának határozványait alkalmazzuk értelemszerűen.

12. §.

Lőszer.

67. Az évi lőszerilleték 93. m. éles töltenyekből a következő:

1. A géppuskás osztagnál:

a) Minden géppuska számára	...	15.000 tölteny	
b) Minden tiszt és őrmester számára	...	70	« ;
minden más altiszt és honvéd számára, eltekintve a málhás állatvezetőkől	...	90	« .

} az E-§ értelmében karabéllyal végrehajtandó gyakorló- és harcszerű egyeslövésre.

A géppuska lőszerilletékét következőképen használjuk fel :

ad a) A géppuskával való gyakorló lövésre 5.000 töltényt;
 a harcszerű előgyakorlatokra 6.000 " ;
 különleges, valamint a csapattest kötelékében végrehajtandó harcszerű lögyakorlatokra 3.000 "
 a fenmaradó, valamint a gyakorló lövésnél fel nem használt töltényeket mint lőszertartalékokot.

Ebből vesszük a belövésre, oktató lövésre, a lőszer esetleges megvizsgálására és a 16. pont alapján végrehajtandó lögyakorlatokra szükséges töltényeket; a lőszertartalék a kiképzendő tartalékos legénység gyakorlólövésére is fordítható.

2. A géppuskás osztagokhoz fegyvergyakorlatra bevonuló szabadságolt és tartalékos legénység számára fejenként:

- a) a géppuskával való gyakorló lövésre 300 töltény;
 b) az E—8. gyalogsági lőutasítás 232. pont értelmében a karabélylyal végrehajtandó gyakorlólövésre 40 " .

3. Olyan szabadságolt és tartalékos emberek számára, kik tényleges szolgálati idejük alatt puskairányzókká nevezettek ki, a géppus-

kával puskánként végrehajtandó hareszerű előgyakorlatokra 200 töltény.

A fenti 2. és 3. pont értelmében végrehajtandó gyakorlatokra két-két géppuskánál évente egyelőre csak 4000 töltényt szabad felhasználni.

68. Az évi ismétlő pisztolytöltény illeték valamennyi, a géppuskás osztagoknál alkalmazott tiszt (zászlós, hadapród), valamint ismétlőpisztollyal felfegyverzett altiszt számára ugyanaz mint a mennyit az E—8 szolgálati könyv a forgópisztoly számára megállapít.

13. §.

Magatartás az elemi lőtéren.

69. Általában a gyalogsági löutasítás 16. §-ának határozványai érvényesek.
70. Minden katona elvileg azon géppuskával löjjön, melyhez beosztották.
71. A géppuskák a lövés egész tartama alatt azon állásokon maradnak, a honnan löni kell.
A biztonság kedvéért elemi lőtereken 2—2 géppuska között s a két szélső — tüzelésre rendelt — géppuska mellett egy állás üresen marad.
Ellenzőekkel ellátott elemi lőtereken a fekvőpadokat használjuk.
72. A lövésre szólított katona, a géppuskához lép és a lövéshez szükséges állásba helyezkedik,

egyébként pedig az E—8 szolgálati könyv 196. pontja szerint viselkedik.

Egyes lövések után a fegyvert elzárjuk, 73. lövéssorozat befejezése után pedig kiürítjük.

Lövéssorozat közben a lövést csak akkor 74. szakítsuk félbe, ha a találatok fekvését helytelennek észleljük.

Ilyenkor a lövő maga is megszakíthatja a lövést, de az oktató is elrendelheti azt.

Egyes lövéseknél minden lövés előtt irá- 75. nyozunk és célozzunk; a meghosszabbított irányvonalat ezért minden lövés után elmozdítjuk.

A gyakorló lövésnél, a helyes célpont (cél- 76. vonal) megállapítása végett, a lövéssorozatot megelőzőleg egyes lövéseket tehetünk, (legfeljebb hármat) ezeket a sorozat lövésszámba beleszámítjuk ugyan, de a velük elért találatok a feltételekhez nem számítanak. (78. és 87. pont.)

14. §.

A lőjegyzékek vezetése.

A géppuskás osztagoknál a lőjegyzékeket a 77. gyalogsági löntasítás 17. §-ának határozványai szerint vezetjük, a parancsnok azonban a találati füzetek vezetésétől eltekinthet, ha az legénységének nehezeére esik.

A 76. (87.) pont értelmében tett egyes lövé- 78. seket a lőlap megfelelő rovataiban külön előjegyezzük.

79. Az 1., 2. és 3. számú géppuska céltáblákon a szórás határain belül fekvő találatokat «1»-el az azonkívül fekvőket «0⁺»-al jelöljük.
- A feltételekhez csak a szórás határain belül elért találatok számítanak.
80. A géppuskás osztagok harcszerű lögyakorlatairól vezetendő kimutatásba a más csapatokkal együttesen végrehajtott lögyakorlatokat is föl kell venni.

15. §.

Oktató lövés.

81. Az oktató lövés célja a géppuska találo- és hatásképességének bemutatása különféle viszonyok között.
82. Az oktató lövést az osztaggal a gyakorló lövés megkezdése előtt, kedvező időjárásnál mindegyik puskával hajtjuk végre.
83. Be kell mutatni:
- a) A lövés szabatosságát 200, 400 és 600 lépésnyi távolságra.

E célból igen jó lövész, löjjön az említett távolságokra 50—50 lövésből álló sorozatot, tárcéltáblára, illetve rajeéltáblára.

b) A szórótüzet:

Vízszintesen fölállított 1. számú géppuska-céltáblára, először igen jó lövésszel, azután valamelyik még ki nem képezett lövésszel 300^x távolságra egy-egy, 25 lövésből álló sorozatot

szórótűzzel lövetünk azért, hogy a gyakorlott és nem gyakorlott lövész által elért hatás közötti különbség kitűnjék.

Ugyanezt a gyakorlatot függőlegesen fölállított 1. számú géppuska céltáblára megismételjük.

e) A kis célokra való lövést:

Igen jó lövésszel, 5 eldülő s 300^x távolságra egymás mellett 10 cm. térközzel felállított fedetten fekvő alakra, 35 lövésből álló sorozatot szórótűzzel lövetünk.

Ezenkívül a rendelkezésre álló tültnyvek számához képest az osztag parancsnoka még egyebet is bemutatathat, a mi a legénységre tanulságos.

16. §.

Gyakorló lövés.

A gyakorló lövés révén nyerje el a szer- 84.
mélyzet a fegyver kezelésében a kiképzés legmagasabb fokát, teljes jártasságot a lövésben különféle viszonyok között s készítettessék elő alaposan a harszerű lövésre.

A gyakorló lövés a mellékelt lőlapok alapján történjék.

A fegyvergyakorlatra behívott szabadságolt és tartalékos legénység, a pót-kezelőlegénység, valamint a málhásállat és csatlóvezetők a gyakorló lövésnél a lőlap 1—5., 8., 12., 14. és 16. sorozatát lövik.

Fenti legénységről is vezetünk lölapot és találatfüzetet.

85. A gyakorló lövést mielőbb, de csak alapos előkészítő oktatás után kezdjük meg és hosszabb megszakítások nélkül fejezzük is be.
86. A géppuskás osztagok azon emberei, a kik egy vagy több főgyakorlatnál a feltételeknek nem feleltek meg, azokat az osztagparancsnok parancsára a meglévő tölténykészlet mérve szerint ismételtetik, ha egyébként jó eredményeket értek el.
87. A 15. és 17. számú gyakorlat kivételével minden sorozat megkezdése előtt a helyes célpont (célvonal) megállapítására néhány (legfeljebb 3) egyes lövést adhatni. Ezek eredménye nem számít a feltételekhez. (76. és 78. pont).
88. Ha valamelyik szórótűzben lőtt gyakorlatnál a lövész vagy az oktató észreveszi, hogy a lövések a céltáblát nem találják, akkor a sorozatot meg kell szakítani, újból célozni és irányozni. (74. pont.)
89. A lövőt készakarva megszakítani azért, hogy rövid sorozatokkal kedvező találati eredményt érjünk el, tilos, s emellett meggátolja az illető lögyakorlat feltételeinek teljesítését.
90. A géppuskás osztagoknak azon emberei, kik a gyakorló lövés főgyakorlatainál és azok ismétlésénél 50% találatot értek el, ezenfelül pedig a végrehajtott főgyakorlatok (ismétlések) felénél a feltételeknek megfeleltek és a fegyver keze-

lésében, a keletkezett akadályok okának felismerésében és elhárításában eléggé jártasak «puskairányzók»-ká neveztetnek ki.

A kinevezést az állományparancsban közzé tesszük és az anyakönyvi lapba bevezetjük.

Minden alkalommal a gyakorló lövésnek 91. legalább is egy sorozata befejeztessék. (ld. megjegyzést a lőlapon.)

Az «E—8» jelzetű szolgálati könyv 231. 92. pontját a géppuskákra is alkalmazzuk értelem szerűen.

17. §.

Harcszerű lövés.

A harcszerű lövés a lövésben való kiképzésnek legfontosabb része. 93.

A harcszerű lögyakorlatok: 94.

harcszerű előgyakorlatokra és

különleges harcszerű lögyakorlatokra (főgyakorlatokra) oszlanak.

A) Az előgyakorlatok.

A harcszerű előgyakorlatoknak az a célja, 95. hogy a [90. pontban említett lövészek az éles lövésben a terepen, harcszerű céltárgyakra kiképeztessenek; a lövés hatásának megfigyelését megtanulják és hogy a tűzvezetőnek alkalma legyen magát a tűzvezetés minden részletében tökéletesíteni, végül, hogy a tisztok és a legény-

ség a távcső használatát a lövedéklecsapódások megfigyelésére elsajtítják. Az osztag többi legénységének adjunk alkalmat, hogy a géppuskával a terepen, harcszerű célokra is löhessen.

96. A harcszerű előgyakorlatokat mindenféle időjárásnál és a tűzvezetők, valamint a legénység előtt is ismeretlen távolságokra rendezzük.

Ezen lögyakorlatokat úgy tervezzük, hogy a géppuskás osztagok minden lövésze úgy a közép, mint a nagy távolságokra is lövéshez jusson.

97. A harcszerű lövés előgyakorlatait a géppuskával részben puskánként, részben szakaszonként, illetőleg osztagban végezzük.

98. Ha puskánként vagy szakaszonként lövünk, kb. 100, ha az osztagban lövünk, a löszerkészlet szerint 150–250 töltényt számítsunk előgyakorlatonként minden puskára,

99. A puskánként végrehajtott előgyakorlatok találati eredményét külön-külön állapítjuk meg.

100. Az első két előgyakorlatnál, esetleg különféle, szabálytalan vonalakban felállított osztagcél táblákat, azután gyalogsági alakzatokat, tűzérési célokat és rajvonalakat is adunk célnak. Kizárólag eldülő cél táblákat használjunk, hogy a találat eredményét mindjárt lássuk, s ily módon a lövést a célnak megfelelő szórásra kényszerítsük.

Két előgyakorlatot csak 1½ percig látható célokra hajtunk végre, hogy a lövőt gyors irányzásra szorítsuk.

A puskánként végzett előgyakorlatoknál átlag 25—25 alakot mutatunk.

Minden tiszt és azon emberek, kik megfelel- 101.
tek a puskairányzói kinevezés követelményeinek, 8 harcserű előgyakorlatot végeznek puskánként, négyet osztagban.

A többi kezelő legény négy harcserű lögyakorlatot végez puskánként, kettőt osztagban; a máhás állat-, illetőleg a csatlóvezetők egy vagy több harcserű előgyakorlatot végeznek a szerint hogy mennyi tölténnyel rendelkezünk.

A géppuskás osztagok puskairányzóit, kik a 102.
puskánként végrehajtott harcserű előgyakorlatoknál átlag 15% találatot értek el, az alakok (alakfelületek) 40%-át eltalálták, s ezenfelül a fegyver kezelésében, valamint az előforduló akadályok okának felismerésében és elhárításában eléggé jártasok «géppuska-lövész»-ekké kell kinevezni.

Ezek a «géppuska-lövészkitüntetés» nyerik; kinevezésük állományparancssal történik s anyakönyvi lapjukba bevezetendő.

Az osztag legjobb lövőit, mint puskairányzókat (1. sz.), illetve puskakezelőket (2. és 3. sz.) osztják be s lehetőleg gyakran alkalmat adunk nekik, hogy ügyességüket a lövésben megtartsák.

B) Különleges harcserű
lőgyakorlatok.

(Főgyakorlatok.)

103. A különleges harcserű lőgyakorlatok befejezik a géppuskás osztagok kiképzését a lövésben és harcserű főgyakorlatoknak tekintendők.

Ezen gyakorlatok végrehajtására általában a gyalogsági lőutasítás idevágó határozványai (E—8.: 20. §. B. Főgyakorlatok és 21. §. különleges harcserű lőgyakorlatok) határozványai mérvadók.

104. Ilyen gyakorlatokat szakaszonként vagy osztagban végezzük.

A gyakorlatoknak rendesen egyszerű harcászati feltevés vagy harcmozzanat az alapja; hivatásuk a parancsnok elhatározó képességének fejlesztése s a tűzvezetés gyakorlása lehetőleg harcserű viszonyok közt.

105. Céltárgy és távolság a lövő osztag előtt ismeretlen legyen.

106. Minden ilyen lőgyakorlat után behatóan megbeszéljük, célszerűek voltak-e a kiadott parancsok s milyen volt azok kivitele. A gyakorlatot csak akkor szakítsuk meg, ha biztonsági rendszabályok ezt megkövetelik, vagy ha durva hibák fordulnak elő.

Ajánlatos, gyntacslövő gyakorlatokat gyalogsapatokkal együttesen végrehajtani. Ez fokozza

a lövők buzgalmát s támpontokat nyújt egymás leküzdésére.

Változtassuk gyakran a löteret s használjuk a szomszéd helyőrségét is.

Miután a géppuskás osztagok, az általuk 107. egyedül végrehajtandó harcszerű előgyakorlatokat befejezték, ragadjunk meg minden alkalmat, hogy a csapattesteknél rendezett harcszerű lövések elő- és főgyakorlatainak keretében a géppuskáknak kötelességben való közreműködésére tanulságos harcmozzanatokat teremtsünk.

Ez által egyrészt az ilyen lögyakorlatokra készítendő feladatok tervezőinek és a parancsnokoknak is módot nyújtunk a fegyver harcszerű alkalmazásának kipróbálására, — másrészt pedig a géppuskás osztagok is megtanulhatják azt, hogy tevékenységüket a vezető parancsnok szándékainak megfelelően szabályozzák és azt az egésznek cselekvésébe beleillesszék.

18. §.

Tisztek (zászlósok és hadapródok) kiképzése a lövésben.

Hasonló módon történik, mint a kezelő le- 108. gényiség kiképzése.

Különös figyelmet a tűzvezetésben való kiképzésre fordítsunk.

**Céllövési, távbecslési és távmérési jutalom-
díjak a géppuskás osztagoknál.**

109. A legügyesebb lövészek jutalmazására 2—2 géppuska után évente 15 korona jár.
110. Ezen összegből 3 koronát 25 filléres díjakra felosztva azon katonák között osszuk ki, a kik a gyakorló lövés egyes számainál a géppuskával érték el feltűnő jó eredményt; 2 korona — 20 és 40 filléres díjakban — azoknak jut, kik az ismétlő karabéllyal érték el ugyanazt; ezen díjakat legott a lőtéren osszuk ki.
- 10 koronát 2 három, és két kétkoronás díjra osztva azon puskairányzóknak (helyetteseiknek) adunk, kik a gyakorló lövésnél, illetve a harc-szerű előgyakorlatok puskánkénti lövésénél a legjobb eredményt érték el.
111. A jó távbecslés és a műszerrel való távmérés jutalmazására 2—2 géppuska után évente 10 korona jár.
112. Ezen összeg 2 három és 2 kétkoronás díja azon két távbecslőnek és távmérőnek jut, kik a díjbecslésnél és a távmérésnél a műszerrel a legjobb eredményt érték el.

IV. A géppuskák belövése; a lőszer megvizsgálása.

20. §.

A géppuskák belövése a csapatnál.

A géppuskák belövése akkor szükséges, ha a 113. célzó készülékeken javításokat kellett eszközölnünk, ha új hűtőburok, vagy új tokfödél felillesztése vált szükségessé, ha a találatok hibás fekvését észleltük, esetleg a lögyakorlatok megkezdése előtt is.

A belövést tiszt felügyelete mellett, a fegy- 114. vermester jelenlétében megbízható lövész végzi, és pedig, kedvező időjárásnál, 100^x távolságra fölállított belövő céltáblára (E—8. 86. oldal); legmélyebb irányzékállással, hiteles csőből adandó 5 lövésből álló sorozattal.

A középső találati pont ne essék magasabbra 115. (mélyebbre) mint legfeljebb 24 cm.-re a célpont (a horgony alsó szélének közepe) fölé (alá) s ne távolabb, mint 12 cm.-re a függélyes vonal közepétől jobbra vagy balra.

A célgömb javításánál szem előtt tartjuk, 116. hogy minden 0,1 mm.-nyi változtatás a célgömbön, 100^x-re a találatok fekvésének 1 cm.-nyi eltolásával jár.

A javítás után ismét 5 lövést teszünk és ha 117. a javítás jónak bizonyult, a szabatoság megvizsgálására 50 lövésből álló sorozatot lövünk.

118. A lövést akkor ítéljük szabatosnak, ha 15 cm. magas és 10 cm. széles derékszögű négyszögbe legalább 12 találat esik.
119. Ha a belövés és a szabatosság megvizsgálása kedvezőtlen eredménnyel járt, akkor a fentebb említett eljárást, — a géppuskának a fegyvermester által való megvizsgálása és esetleges javítások eszközzése után, — megismételjük.

21. §.

A lőszer megvizsgálása.

120. A lőszer megvizsgálása a gyalogsági lövőtásítás 33. §-ának határozványai szerint ismétlődő puskákkal történik.

M. kir. ...sz. honvéd gyalog ezred géppuskás osztaga.

(M. kir.sz. lovas géppuskás osztag.)

L ő l a p

a gyakorlólovéshez géppuskával.

Lövő: Takács István tizedes.

Átvétel évi: 1907.

Anyakönyvi lapszám: 736.

Látóképesség: rendes.

Puskaszám: 116.

Belve: I/10. 1908.

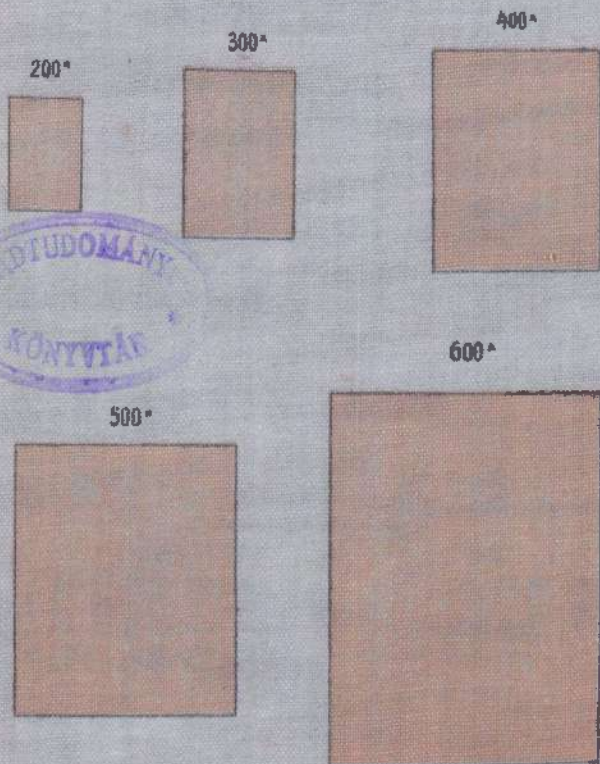
A puskát 30 hord.

A lögyakorlat	néme	száma	Távolság lépésekben	Tűzjelölés és testhelyzet	Tűzjelölés	Tűzjelölés	Az			A sorozatban	Feltételek: (az egyenkint eltűzelt lövések találatai nem számítanak)	A feltételeknek megfelelt	Kelt	Rendkívül megjegyzés	Céllövés jutalomdíj	Megjegyzés								
							Az eltűzelt	Az egyenkint eltűzelt	Az össztűzben								1	2	3	eltűzelt találatok a találatok 45%-át				
F O G Y A K O R L A T	Ismétlés	1	300	Alaktanecéltábla		Átlagos társulási magasság: a háromlábú áll a lábai felőlről, reáosztoson szórásánál megfelelően állva, a lövést	Össztűz	20	8	17	4	7	7	12	10 találat az 5-ös körben	1	I. 13.	Legjobb eredményt ért el a puskánkat végzett harcserű előgyakorlatok: 8 korona jutalomdíjat nyert.						
		2		1.	vízszintes			8	27	0	1	1	24	6		1	I. 18.		védőpajzsral					
		3			függőleges			3	27	1	1	1	19	5		1	I. 22.							
		4			vízszintes			2	28	1	1	1	23	6		1	I. 27.							
		5		2.	függőleges			3	27	1	1	1	22	5		1	I. 30.		22-22 találat az 5 szórású mezőben elosztva					
		6			vízszintes			2	28	0	1	1	26	6		1	II. 3.							
		7			függőleges			1	29	1	1	1	28	4		1	II. 6.							
		8		3.	5 fedetlenül			fekvő alak 10 cm. térközzel	géppuska célpont	egyenkint	30-30	2	15	1		1	1		6	4	20-20 találat az 5 szórású mezőben elosztva	1	II. 14.	25 f
		9			5 fedve							3	17	0		0	1		7	3		1	II. 21.	
		10			vízszintes							1	11	1		1	1		13	4		1	II. 27.	
		11		400	függőleges			géppuska célpont	géppuska célpont	egyenkint	30-20	1	19	1		1	1		10	6	15 találat az 5 szórású mezőben elosztva	1	III. 9.	védőpajzsral
		12			5 fedetlenül							2	18	1		1	1		8	5		1	III. 12.	
		13			5 fedve							2	20	1		1	1		4	2		1	III. 17.	
		14		500	5 fedetlenül			fekvő alak 10 cm. térközzel	géppuska célpont	egyenkint	30-20	2	13	1		1	1		10	6	4-4 eltalált alak	1	III. 27.	25 f
		15			5 eldőlt térdelő alak, 10 cm. térközzel, egy percig láthatók							3	30	1		1	1		6	3		1	III. 27.	
		16			5 térdelő alak, 10 cm. térközzel							3	17	1		1	1		7	3		1	III. 30.	
		17		600	5 eldőlt, szembe futó alak, 10 cm. térközzel, egy percig láthatók			géppuska célpont	géppuska célpont	egyenkint	30-20	2	20	1		1	1		0	0	3	1	III. 30.	ugyanaznap védőpajzsral
17	5 eldőlt, szembe futó alak, 10 cm. térközzel, egy percig láthatók	2	20		1	1	1					0	0	1	III. 30.									
Részvétel							az eltűzelt töltevények	400	a számított találatok	228	a teljesített feltételek	9	összege											
Harcserű lövés előgyakorlatán:							A gyakorlólovésben 57%-ot ért el a a feltételek 58%-ának megfelelt.			Kinevezhető puskavezetővé igen.														
Különleges harcserű lögyakorlaton:							A puskánkat végzett harcserű előgyakorlatokon 30%-ot ért el a eltalálta az alakok 45%-át.			Kinevezhető géppuskalövészé: igen.														
Harcserű lövésben idegen csapatokkal:							Megbízható távbeolós: igen.																	
							« « mérő: «																	
							Elháríthat működési zavarokat a kicserélhet alkatrészeket: igen.			Ágltalvy Endre, főhadnagy.														
							Lezárattott: Pozsony, 1908. július 15-én.																	

Szórás négyzetek

a gyakori lövéshez a 95 mint. ismétlés keretében.

1:25.

Találathüzet 1908. évre

Takács István, tisztes számára.

avatási év: 1907 anyakönyvi lapszám: 136

látóképesség: *rendes*

a puská {
száma: *116*
belőve: *1/10*
hogy lö: *jól*

Utmutatás.

A találatot •-tal, az egyes lövéseket +-al (ismétlések-nél színes írónnal) rajzoljuk be.

A találatfüzet arra szolgál, hogy megitélhessük, milyen tekintetben oktassuk még az embert, s hogy az illető lövése eredményét bármikor láthassa.

Minden katona számára, a ki a géppuskával lő, évente új füzetet szerkesszünk.

A lövéseket a találatfüzetbe az oktató ténia- (színes) írónnal rajzolja be.

A gyakorlási év befejeztével a találatfüzet az ember tulajdonába megy át.

A ezéltáblák aránya 1 : 25000.

1. sz.; Főgyakorlat; 200^x;

kelt:

4/13

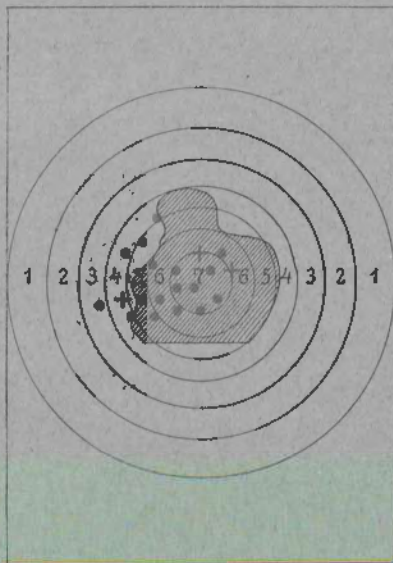
ismételtetett:

tűznem:

össztűz;

a töltények

száma: 20;

feltételek: 10 találat az 5-ös körön belül;

eltüzelt töltények: egyenkint: $\frac{3}{11}$ összesen: 20
sorozatban: $\frac{3}{11}$

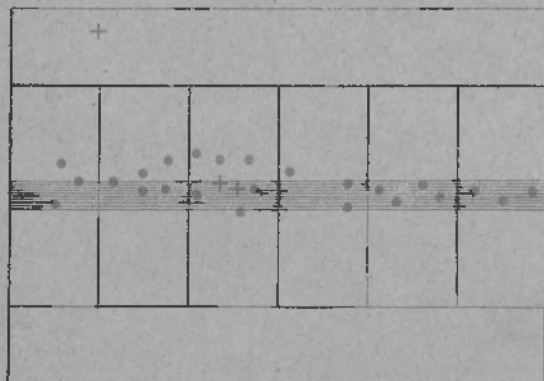
Megjegyzés:

2. sz.: Főgyakorlat; 200^x;

kelt: ^{1/18}.....

tűznem: egyestűz;

a töltények száma: 30;

ismételtetett:

feltételek: 22 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltüzelt töltények: $\frac{\text{egyenként: } 3}{\text{sorozatban: } 27}$ összesen: 30

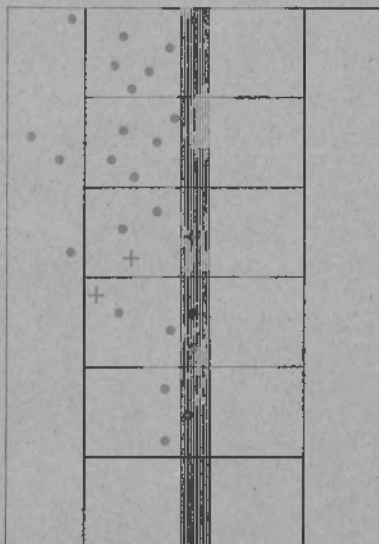
Megjegyzés:

3. sz.; Főgyakorlat; 200^x;

kelt:

1/22

ismételtetett:

tűznem:

egyestűz;

töltények

száma: 30;

feltételek: 22 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltüzelt töltények: $\frac{\text{egyenkint: } 3}{\text{sorozatban: } 27}$ összesen: 30

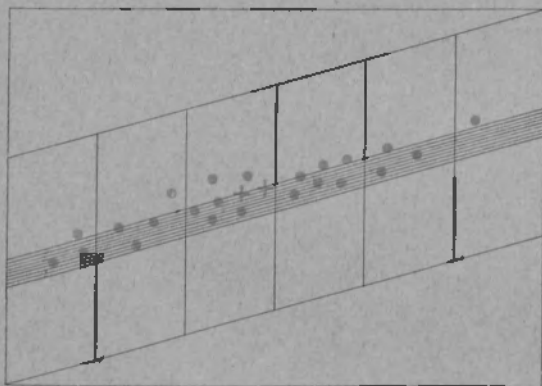
Megjegyzés:

4. sz.; Főgyakorlat; 200 ×;

kelt: 1/27

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 30;

ismételtetett:

feltételek: 22 találát, 5 szórási mezőben elosztva;

eltüzelt töltények: $\frac{\text{egyenkint: } 2}{\text{sorozatban: } 28}$ összesen: 30

Megjegyzés:

5. sz.; Főgyakorlat; 200^x;

kelt:

1/30

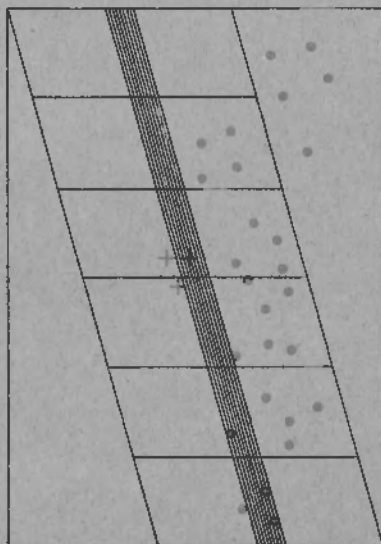
ismételtetett:

tűznem:

egyestűz;

töltények

száma: 30;

feltételek: 22 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltűzelt töltények: $\frac{\text{egyenként: } 3}{\text{össztűzben: } 27}$ összesen: 30

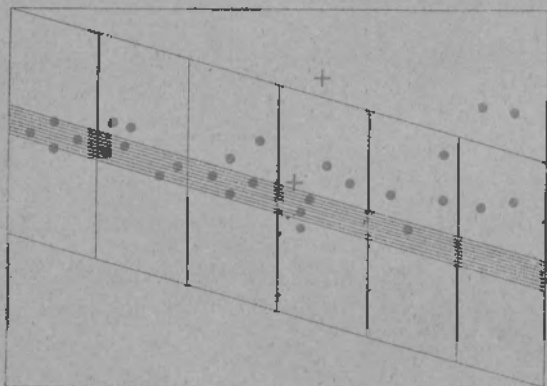
Megjegyzés:

6. sz.; Főgyakorlat; 300*

kelt: 11/3

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 30;

ismételtetett:

feltételek: 22 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltüzelt töltények: $\frac{\text{egyenként: } 2}{\text{össztűzben: } 28}$ összesen: 30

Megjegyzés:

7. sz.; Főgyakorlat; 500^x;

kelt:

11/8

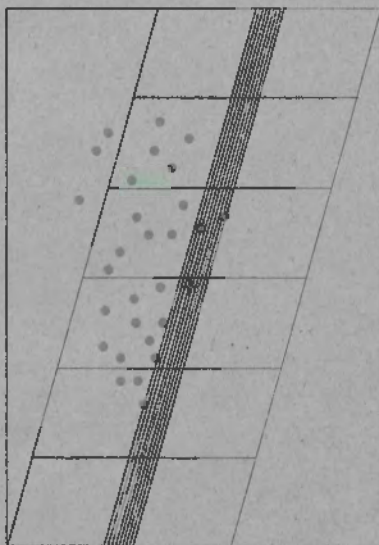
ismételtetett:

tűznem:

egyestűz;

töltények

száma: 30;

feltételek: 20 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltüzelt töltények:

egyenkint:	<u>1</u>	összesen:	<u>30</u>
sorozatban:	<u>29</u>		

Megjegyzés:

8. sz.; Főgyakorlat; 300*;

kelt: 11/14

tűznem: egyestűz;

a töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 4 eltalált alak;

eltűzelt töltények: $\frac{\text{egyenként: } 2}{\text{sorozatban: } 18}$ összesen: 20

Megjegyzés:

9. sz.; Főgyakorlat; 300^x;

kelt: 11/27

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 4 eltalált alak.

eltűzelt töltények: $\frac{\text{egyenként: } 3}{\text{sorozatban: } 17}$ összesen: 20

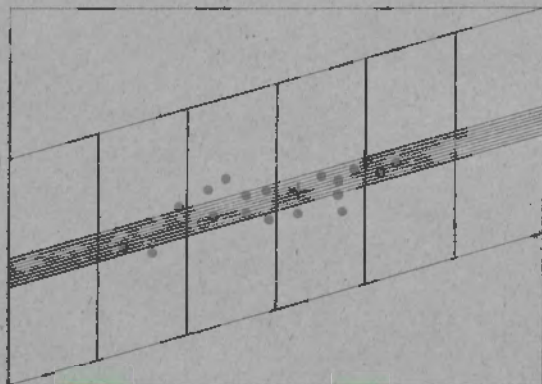
Megjegyzés:

10. sz.; Főgyakorlat; 400^r;

kelt: 11/27

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 15 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltűzelt töltények: egyenkint: 1 összesen: 20
sorozatban: 19

Megjegyzés:

11. sz.; Főgyakorlat; 400^x;

kelt:

III/9

ismételtetett:

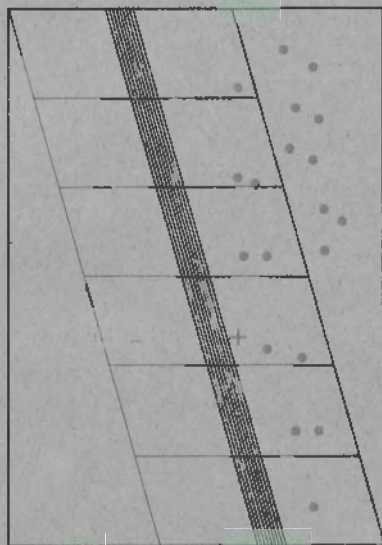
.....

tűznem:

egyestűz;

töltények

száma: 20;

feltételek: 15 találat, 5 szórási mezőben elosztva;

eltüzelt töltények:

egyenként:	<u>1</u>	összesen:	<u>20</u>
sorozatban:	<u>19</u>		

Megjegyzés:

kelt: 111/12

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 4 eltalált alak;

eltűzelt töltények: egyenkint: 2 összesen: 20
sorozatban: 18

Megjegyzés:

kelt: III/17

tűznem: egyestűz;

a töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 4 eltalált alak;

eltüzelt töltények:

egyenként:	<u> </u>	összesen:	<u>20</u>
sorozatban:	<u>20</u>		

Megjegyzés: .

14. sz.; Főgyakorlat; 500^x;

kelt: 1111/27

tűznem: egyestűz;

a töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 4 eltalált alak;

eltűzelt töltények:

egyenként:	<u>2</u>	összesen:	<u>20</u>
sorozatban:	<u>18</u>		

Megjegyzés:

15. sz.; Főgyakorlat; 500*;

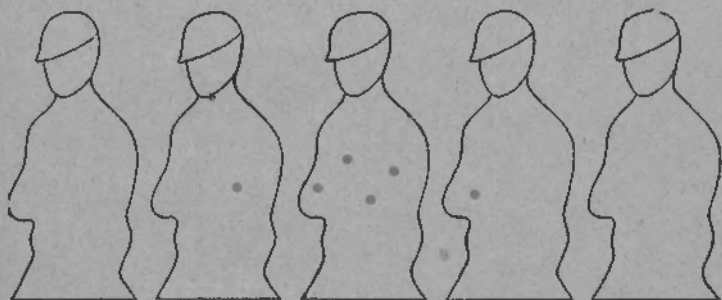
III/27

kelt:

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 20;

ismételtetett.....

feltételek: 3 eltalált alak.

eltűzött töltények: 20

Megjegyzés:

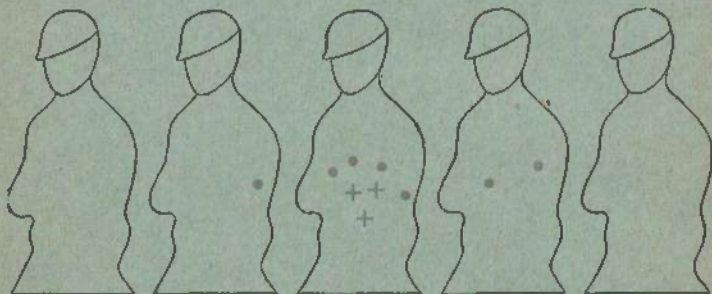
16. sz.; Főgyakorlat; 600*;

kelt: 111/30

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 4 eltalált alak;

eltűzött töltények:

egyenként:	<u>3</u>	összesen:	<u>20</u>
sorozatban:	<u>17</u>		

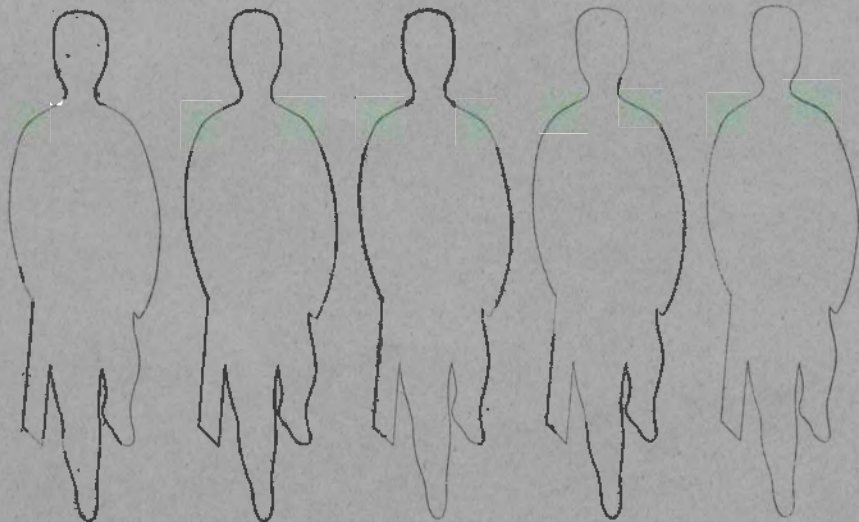
Megjegyzés:

kelt: 1911. 3. 20.

tűznem: egyestűz;

töltények száma: 20;

ismételtetett:

feltételek: 3 eltalált alak.

eltűzelt töltények: 20.

Megjegyzés:

Találat százalék: 75

Teljesített feltételek százaléka: 53

Céllövési jutalomdíjat nyert: 25 25 fillért 1./18.,
III./2., III./12., III./27.; 3 hav. a puskánkint
négyzet ellágyakortatákon.

Megbízható távbecslő: igen

Megbízható távmérő: igen

Ügyes a géppuskán keletkezett akadályok elhárításában
s alkatrészek kicserélésében: igen

Puskairányzóvá kineveztetett: igen

Távbecslési jutalomdíjat nyert: 1.

Távmerési jutalomdíjat nyert: 1.

Passany, 1908 évi július hó 15-én.

Agfalvay Endre
főhadnagy.

